

Aleksander Chmiel

Biotechnologia. Podstawy mikrobiologiczne i biochemiczne

Warszawa 1991, PWN, ss. 363.

Biotechnologia Aleksandra Chmiela jest oczekiwanym i bardzo potrzebnym podręcznikiem akademickim w Polsce. W kilku wyższych uczelniach w ciągu ostatnich lat powołano studia kierunkowe lub specjalizacje biotechnologiczne, a prowadzone w latach 1985–1990 Centralne Programy Badawcze i Badawczo-Rozwojowe z zakresu biotechnologii wymagały wykształcenia właściwej kadry. Wielu biologów molekularnych podejmujących projekty o charakterze biotechnologicznym nie w pełni uświadamiało sobie zasadność członu technologicznego, trudności związane ze zmianą skali wytwarzania produktów biologicznych, a także konieczność pogodzenia zainteresowań intelektualnych z rachunkiem ekonomicznym. Od początku zmuszającym do eliminacji niektórych z nich. Inni, wywodzący się z kręgów klasycznej biotechnologii, nie rozumieli konieczności wprowadzenia nowych, molekularnych metod modyfikacji organizmów produkcyjnych. Podręcznik A. Chmiela skierowany jest do obu tych grup badaczy, wyjaśnia wiele pozornych kontrowersji między nimi.

Nie sposób w jednej książce i piórem jednego autora objąć cały zakres problematyki podejmowanej przez współczesną biotechnologię. Jak wskazuje praktyka wydawnicza w innych krajach taki cel może spełnić jedynie wielotomowe i wieloautorskie dzieło (np. *Comprehensive Biotechnology*, wyd. Murray Moo-Young, Pergamon Press, 1985, cztery tomy). Aleksander Chmiel ograniczył się do omówienia podstaw biochemicznych i mikrobiologicznych, z których rodzi się współczesna biotechnologia wykorzystująca mikroorganizmy jako producentów, z konieczności w ogólnych zarysach przedstawił inżynierię bioprosesową. Sądzę, że Autor dokonał słusznego wyboru. Ten dział biotechnologii ma w Polsce wieloletnią tradycję i przede wszystkim ma swoje odniesienia produkcyjne. Trzeba mieć jednak nadzieję, że PWN zdecyduje się na serię kolejnych podręczników, wchodzących w przyszłość i propagujących pozostałe działy współczesnej biotechnologii.

W książce nie zmarnowano papieru..., jest ona zwarta, pełna treści, konkretna, ułatwia zapamiętanie głównych problemów poprzez zawarte w niej poglądowe schematy, rysunki, tabele i wzory. Czytelnik może też sięgnąć do obszernej literatury uzupełniającej. Autor osiągnął sukces porządkując i systematyzując podstawowe informacje z omawianych dziedzin, nie unikając, tam gdzie to konieczne, przedstawienia złożonych problemów. Jeśli można mieć do Autora jakieś zastrzeżenia, to dotyczą one takiego przedstawienia wielu zagadnień jakby były już na zawsze i optymalnie rozwiązane. Jest to często spotykana cecha podręczników akademickich, podczas gdy propozycje alternatywne lub pokazanie nie rozwiązanych problemów skutecznie służą stymulacji intelektualnej czytelnika (studenta), wkraczającego w nowy obszar wiedzy.

Niemniej jednak podręcznik przeczytałam z zainteresowaniem, z pełnym przekonaniem polecam uwadze i lekturze *Biotechnologii* Aleksandra Chmiela.

Magdalena Fikus